

Корисна модель відноситься до сільського господарства, зокрема до галузі свинарства і може бути використана для підвищення відтворювальних якостей свиноматок.

Відомі способи відбору свиноматок на основі даних багатоплідності за 1 опорос та живої маси потомства при відлученні [Кабанов В.Д., 2003].

Недоліком цього способу є недостатній зв'язок багатоплідності з середньою живою масою поросят при відлученні, що не дає можливості точно оцінити відтворювальні якості свиноматок і відібрати в основне стадо тварин з наступними високими відтворювальними якостями.

Найбільш близьким до корисної моделі є спосіб відбору свиноматок за показником запропонованим [Нагаєвич В.М., Герасимов В.І., Березовський М.Д., 2005], який включає оцінку свиноматок за ознакою багатоплідності, масою поросят в 21 і 60 днів.

Недолік цього способу в тому, що він не враховує збереженість поросят до відлучення, трудомісткий, так як пов'язаний із зважуванням поросят в гнізді у віці 21 день, що не передбачено технологією племінної роботи.

В основу корисної моделі поставлена задача удосконалення і грипом і в оцінки свиноматок-першоопоросок і на цій основі підвищення відтворювальних якостей свиней в стаді.

Задача корисної моделі вирішується тим, що використовуються свиноматки на основі їх індексу відтворювальної здатності; відбір свиноматок ведеться із значеннями індексу вище 1,75.

За результатами опоросу і відлучення поросят в 45-60 денному віці розраховують індекс відтворювальної здатності і для подальшого використання відбирають свиноматок з максимальним його значенням в стаді.

В дослідженнях проведених на свиноматках великої білої породи було оцінено 35 голів за величиною розробленого індексу. Залежно від значень багатоплідності маток і життєздатності поросят, тварини були розподілені на чотири групи, для яких встановлені наступні величини ознак і індексних показників, що вивчаються (таблиця)

Таблиця

Багатоплідність маток і життєздатність поросят залежно від індексу відтворювальної здатності

Групи свиноматок	Поєднання ознак		n	Багатоплідність маток, %	Збереженість поросят, %	ІВЗ \bar{X}
	багатоплідність маток	збереженість поросят		$\bar{X} \pm s_{\bar{X}}$	$\bar{X} \pm s_{\bar{X}}$	
I	-	-	7	9,3±0,29	55,1±0,62	1,366
II	-	+	6	9,0±0,45	85,2±0,68	1,747
III	+	-	9	11,6±0,18	49,7±0,77	1,306
IV	+	+	13	11,9±0,31	91,2±0,18	1,810

Примітка:

"-" - значення ознаки нижчесередніх показників;

"+" - значення ознаки вищесередніх показників.

В результаті досліджень встановлена суттєва перевага свиноматок II групи над першою та третьою за ознакою збереженості поросят, а також IV групи на I і II за багатоплідністю і I, II і III за збереженістю поросят ($P > 0,95 \dots 0,99$). Тварини цієї групи мали найбільш високі значення індексу відтворювального фітнесу, який визначається за формулою:

$$IBZ = 2 - \frac{P_d}{P_s + 1} - \frac{\sigma}{X_i \cdot P_s}, \text{ де}$$

IBZ - індекс відтворювальної здатності;

P_d - відхід поросят в гнізді до відлучення, %;

P_s - збереженість поросят до відлучення, %

X_i - багатоплідність свиноматки (групи тварин), що оцінюється, %

σ - дисперсія ознаки багатоплідності в стаді.

Отримані дані експериментальної перевірки свідчать про доцільність відбору свиноматок-першоопоросок для формування стада, які мають значення індексу вище 1,75-1,81.

Джерела інформації:

1. Кабанов В.Д. Интенсивное производство свинины. - Москва, 2003. - 400 с.

2. Нагаєвич В.М., Герасимов В.І., Березовський М. Д. Розведення свиней. - Харків: Еспада, 2005. - 289 с.